



TOIMINTAKERTOMUS 2017

Pohjois-Savon kotiseutuyhdistysten liitto ry on perustettu vuonna 2003. Liiton toiminta käynnistyi rekisteröinnin jälkeen vuonna 2004. Toimintavuosi 2017 oli liiton neljästoista.

Liitto toimii jäsentensä yhdyssiteenä ja Suomen Kotiseutuliiton Pohjois-Savon maakunnan aluejärjestönä sekä tekee yhteistyötä Suomen Kotiseutuliiton, Pohjois-Savon kaupunkien, kuntien ja alueellisten viranomaisten ja muiden tahojen kanssa sekä tekee aloitteita, esityksiä ja antaa lausuntoja sekä järjestää seminaareja, koulutus- ja tiedotustilaisuuksia ajankohtaisista asioista sekä harjoittaa toimialaansa liittyvää tiedotus-, julkaisu- ja muuta säännöissä määriteltyä toimintaa. Liitto jakaa OLVI-säätiöltä saamaansa avustusta edelleen kotiseututyöhön maakunnan alueella.

Jäsenyhdistykset ja jäsenmaksut

Pohjois-Savon kotiseutuyhdistysten liitto ry on maakunnallinen keskusjärjestö pohjoissavolaisen kulttuurin edistämiseksi. Vuoden lopussa liiton jäsenenä oli 31 pohjoissavolaista kotiseutuyhteisöä. Uutena jäsenenä liittyi Vesannon kotiseutuyhdistys ry.

Jäsenmaksu on samalla Suomen Kotiseutuliiton jäsenmaksu, jonka kotiseutuyhdistysten liitto tilittää valtakunnalliselle liitolle. Jäsenmaksun määrä on porrastettu jäsenmäärän mukaan: alle 100 jäsentä 50 €, 100-500 jäsentä 65 € ja yli 500 jäsentä 95 €.

Asutuseuseosäätiö	Juankosken Kulttuurihistoriallinen Seura
Kaavin pitäjaseura	Keitele-seura
Kiuruveden kotiseutuyhdistys	Kotalahden kyläyhdistys
Kuopion Isänmaallinen Seura	Lapinlahti-seura
Leppävirta-seura	Maaninka-seura
Muuraveden kotiseutuyhdistys	Nilsin kotiseutuyhdistys
Peuran museosäätiö	Rautalammin historiallinen yhdistys
Rautalammin kulttuuriseura	Rautavaaran kotiseutuseura
Riistavesi-seura	Riuttalan talonpoikauskulttuurin suojelusäätiö
Savon kielen seura	Savon Tomerat Naiset
Sisä-Savon perinneyhdistys	Sorsakosken kyläyhdistys
Suonenjoki-seura	Säyneisen kotiseutuyhdistys
Tervo-seura	Tuusjärvi-Hiidenlahti kyläyhdistys
Tuusniemen kotiseutuyhdistys	Tuusniemen käsityö- ja kulttuuriyhdistys
Warkaus-seura	Vehmersalmen kotiseutuyhdistys
Vesannon kotiseutuyhdistys	

Hallitus ja hallinto

Hallitukseen kuuluivat seuraavat henkilöt (sulkeissa varahenkilö):

Marja-Sisko Pihl, puheenjohtaja, Juankosken Kulttuurihistoriallinen Seura
Seppo Kononen, varapuheenjohtaja, Kaavin pitäjaseura (Asko Tapaninen, Riistavesi-Seura)
Raimo Jalkanen, Rautalammin historiallinen yhdistys (Pirkko Annala, Sisä-Savon perinneyhdistys)
Anna-Maija Korhonen, Tervo-seura (Risto Korhonen, Tervo-seura)
Raija Pasanen, Lapinlahti-seura (Anna-Liisa Happonen, Savon Tomerat Naiset)



Sirpa Ollikainen, Warkaus-seura (Maija Teppana-Karvinen, Leppävirta-seura)
Marianna Falkenberg, Kuopion Isänmaallinen seura (Tuula Ollila, Savon kielen seura)
Hallituksen jäsen Sirpa Ollikainen kuoli 9.11.2017.

Hallituksen kokouksiin osallistuivat myös taloudenhoitaja Unto Kärkkäinen ja sihteeri Tuija Lepistö sekä tiedottaja Paula Turpeinen kotiseutukasvatusprojektia koskevilta osin.
Hallitus kokoontui seitsemän kertaa: 10.1.2017, 14.2.2017, 25.4.2017, 23.5.2017, 29.8.2017, 26.9.2017 ja 28.11.2017. Hallituksen kokoukset pidettiin Kuopiossa. Hallituksen jäsenille maksettiin laskua vastaan kulukorvausta 30 snt/km.

Hallituksen työryhminä toimivat:

Kotiseutukasvatushankkeen ohjausryhmä:

Raija Pasanen, Anna-Maija Korhonen, Marianna Falkenberg, Marja-Sisko Pihl ja Asko Tapaninen
Avustushakemusten valmistelutyöryhmä:

Marianna Falkenberg, Unto Kärkkäinen ja Marja-Sisko Pihl sekä sihteerinä Tuija Lepistö

Kuvataidekilpailutyöryhmä:

Marja-Sisko Pihl, Raija Pasanen, Anna-Maija Korhonen ja Asko Tapaninen

Suomi 100 vuotta -juhlavuotta valmisteleva työryhmä:

Marja-Sisko Pihl ja Seppo Kononen sekä Raimo Jalkanen.

Toiminnantarkastus:

Vuoden 2017 toiminnantarkastajana toimi Matti Niiranen ja varatoiminnantarkastajana Kaija Heiskanen Kuopiosta. Toiminnantarkastajan palkkio maksetaan laskun mukaan.

Vuosikokous

Vuoden 2016 syyskokouksessa hyväksytyn sääntömuutoksen jälkeen yleiskokouksia vuonna 2017 oli yksi eli vuosikokous 25.3.2017 Lapinlahdella, jossa käsiteltiin sääntömääräiset asiat. Vuosikokoukseen osallistui 17 jäsenyhdistyksen edustajaa ja muuta kokousväkeä 19 henkilöä.

Tunnustukset ja avustukset 2017

Ennen 25.3.2017 pidetyn vuosikokouksen alkua ohjelmassa olivat hallituksen päätösten mukaiset vuoden 2016 palkitsemiset: kotiseututeko, -kirja ja kotiseutuyhdistys.

Ehdotuksia kotiseutukirjaksi tuli kuusi kappaletta ja kotiseututeoksi kolme kappaletta.

Vuoden kotiseututekona palkittiin Vesanto-lehti ja sen toimituskunta 700 eurolla.

Kotiseutukirjatunnustuksen sai ”Evakosta pienviljelijäksi” -teos, joka palkittiin myös 700 eurolla.

Kunniamaininta ja 200 euroa annettiin ”Leppävirta vanhoissa postikorteissa” -teokselle.

Vuoden 2016 kotiseutuyhdistykseksi valittu Lapinlahti-seura sai tunnustuksena 700 euroa.

Kotiseututunnustuksen saanut kirja sekä kotiseutuyhdistys ilmoitettiin Suomen Kotiseutuliiton valtakunnalliseen kilpailuun. Liitolle saapuneet ehdotetut kotiseututeokset lahjoitettiin Kuopion kulttuurihistoriallisen museon käsikirjastoon.

Jäsenyhdistyksistä 23 jätti kannustusraahahakemuksen ja jokaiselle hakemuksen jättäneelle yhdistykselle jaettiin 150 euroa, yhteensä 3 450 euroa. Talousarvioon varatusta 4 050 eurosta jäi käyttämättä 600 euroa, joka käytettiin #minun paikkani -kuvataidekisan kulujen kattamiseen.



Liittomme kautta jaettavien kotiseututyöhön tarkoitettujen avustusten haku ja myöntäminen tapahtuvat kerran vuodessa. Avustushakemuksia saapui kaikkiaan 34 kappaletta. Hakemukset käsiteltiin hallituksen avustustyöryhmässä. Työryhmä linjasi avustusten jakokriteereitä siten, että etusijalla olivat verkkoon tuotettavat materiaalit ja digitalisaation tukeminen sekä kotiseututoimintaa tai toimintaedellytyksiä kehittävät uudet ajatukset/toiminta. Avustusten ulkopuolelle rajattiin mm. rakentamiseen tai yritystoimintaan sekä palkkakustannuksiin tähtäävät anomukset. Työryhmän valmistelun pohjalta hallitus päätti keskusteltuaan jakaa 30 hakijalle yhteensä 22 000 euroa talousarvion varauksen mukaisesti.

Edustukset

Anna-Maija Korhonen valittiin Suomen Kotiseutuliiton vuosikokouksessa Jyväskylässä Suomen Kotiseutuliiton valtuustoon Pohjois-Savon uutena edustajana Jyrki Haapalan jälkeen.

Liittoamme Suomen Kotiseutuliiton vuosikokouksessa edusti Marja-Sisko Pihl.

Puheenjohtajan Marja-Sisko Pihlin 70-vuotisjuhlaan osallistuivat Seppo Kononen, Unto Kärkkäinen, Anna-Liisa Happonen ja sihteeri Tuija Lepistö.

Marja-Sisko Pihl osallistui Rautalammilla 30.6.2017 Eero Lindsbergin ”Kartanot, talot, torpat ja tuvat. Asumisen muutoksia Rautalammilla ennen 1930-lukua” -kirjan julkistamistilaisuuteen.

Seppo Kononen osallistui 23.7.2017 Kiuruveden kotiseutujuhlaan ja samalla Kiuruveden kotiseutuyhdistyksen 70-vuotisjuhlaan.

Raija Pasanen edusti liittoa lisälmen Kirkonkylän koulun 140-vuotisjuhlassa 13.8.2017.

Yhteistyö Pohjois-Savon liiton kanssa ja Suomi 100 -juhlavuositapahtumat

Yhteistyötä Pohjois-Savon liiton kanssa vahvistettiin mm. yhteydenotoilla maakuntajohtajaan ja maakuntaliiton tiedottajaan. Kotiseutuseminaari, joka oli osa liittomme Suomi 100 -juhlavuositeemaa, järjestettiin yhteistyössä maakuntaliiton kanssa. Toisena juhlavuositeematapahtumana oli liiton järjestämä #minun paikkani -kuvataidekilpailu. Molemmille saatiin Suomi 100 -juhlalogo.

#minunpaikkani -kuvataidekilpailu Pohjois-Savon peruskoululaisille

Liiton vuonna 2016 käynnistämän #minunpaikkani -kuvataidekilpailun varsinainen toteutus tapahtui kouluissa vuoden 2017 puolella, 16.1.-17.2.2017. Kuvataidekilpailu oli osa kotiseutukasvatushankkeen jatkoa.

Kuvataidekilpailun tavoitteena oli saada maakuntamme peruskoulut ja kotiseututyötä tekevät eri yhdistykset ja paikallislehdet mukaan kilpailun ja kiertävien näyttelyiden toteutukseen. Tässä onnistuttiin hyvin. Kilpailutöitä palautettiin kaikkiaan 510 kappaletta 68 koulusta eri puolilta Pohjois-Savoa. Palautetut työt arvioi hallituksen nimeämä raati, johon kuuluivat Marja-Sisko Pihl puheenjohtajana ja jäsenenä Paula Qvick Pohjois-Savon liitosta sekä taiteilija Ulla Remes. Viisi voittajatyötä kustakin neljästä eri luokkasarjasta palkittiin 25.3.2017 Lapinlahdella taidemuseo Eemilissä. Palkituista töistä painatettiin neljä kappaletta roll-upeja, joiden ulkoasun tiedottaja Paula Turpeinen suunnitteli. Kilpailutöiden osalta selvitetään vielä niiden mahdollista käyttöä tutkimusaineistona esim. peruskoululaisten arvojen kartoittamisessa.



Kotiseutukasvatushanke, jäsenkoulutus ja tiedottaminen

Kotiseutukasvatushankkeen toteutusta jatkettiin palkkaamalla osa-aikaiseksi tiedottajaksi media-assistentti Paula Turpeinen. Ohjausryhmänä toimivat Raija Pasanen, Anna-Maija Korhonen, Marianna Falkenberg, Marja-Sisko Pihl ja Asko Tapaninen.

Tiedottajan tehtävinä oli mm. kotiseutuyhdistysten ja koulujen välisen yhteistyön kehittäminen ja koordinointi, kotiseutuyhdistysten verkko-osaamisen tukeminen sekä aineistojen tuottamisen ohjaus.

Työ painottui käytännössä eniten verkko-osaamisen parantamiseen. Liitto järjesti nettisivu- ja -somekoulutusta yhdistyksille sekä uudisti ja päivitti liiton kotisivut. Koulutuksiin osallistuneet kahdeksan yhdistystä saivat kaikki aikaan kotisivut. Tiedottaja laati myös Pienen some-oppaan sähköisenä ja painettuna versiona yleiseen käyttöön. Samalla luotiin liitolle myös Facebook-sivut. Projektityön aikana kotiseutukasvatusaineistoja täydennettiin liiton kotisivuille niin yhdistysten kuin koulujenkin käytettäväksi. Lisäksi Paula Turpeinen osallistui TE-keskuksen järjestämiin digi-iltoihin, joissa käsiteltävinä aiheina olivat mm. Facebook, 3D, tietoturva, markkinointi ja EU:n uusi tietosuojalaki. Paula Turpeinen osallistui myös liiton kotiseutuseminaarin valmisteluun.

Liiton tiedottamisen kehittämiseen panostettiin voimakkaasti kuluneena vuonna. Asiakirjahallintoa uudistettiin ottamalla käyttöön graafinen ohjeisto ja painattamalla liiton oma kirjelumake ja -kuori. Kotiseutukasvatushankkeen myötä käytettävissämme oli tiedottajan erityisosaaminen graafisella, digitaalisella ja some -alueilla, minkä avulla mm. liiton kotisivut uudistettiin Suomen Kotiseutuliiton jäsenyhdistyksilleen markkinoimalle alustalle (www.kotipihlaja.fi), kaksi kertaa ilmestynyt jäsentiedote Kotipihlaja uudistui ulko- ja taittoasultaan sekä uutena avattiin liiton omat Facebook-sivut. Lisäksi eri tapahtumista laadittiin lehdistötiedotteet ja uutisjutut ja jäsenistölle lähetettiin ajankohtaistiedotteista sähköpostitse.

Seminaarit

”Savo – eilen – tänään – huomenna” -kotiseutuseminaari järjestettiin 11.11.2017 Kuopiossa yhteistyössä Pohjois-Savon liiton kanssa.

Seminaarissa pohdittiin, mikä on tuhatvuotisen Savon asema satavuotiaassa itsenäisessä Suomessa ja miten maakunta säilyy elinvoimaisena myös tulevaisuudessa. Seminaaripuhujina olivat:

- Suomen Kotiseutuliiton puheenjohtaja Kirsi Moisander
(Se on tullut, mik’ on tullut! – Savolaisen kotiseututyön juuret ja haasteet) ja
- EU:n alueiden komitean jäsen Ossi Martikainen
(Tuloo niin, että kaevottii kaatuu – Miten Savo on selviytynyt EU-ajassa?) sekä
- Mustin ja Mirrin aiempi toimitusjohtaja nykyinen hallituksen puheenjohtaja Mika Sutinen
(Tulet sammuksii ja hulina käänttiin! – Näillä eväillä me säilytämme maakunnan elinvoiman)

Ilmapäivän osiossa toteutettiin kaksi työpajaa:

- ”VR – Virtuaalitodellisuus: Mitkä ovat VR:n mahdollisuudet ja miten sitä voi hyödyntää kotiseututyössä?” ja
- ”Kurkistus menneeseen – perinnettä toiminnallisesti”

Seminaariin kutsuttiin liiton jäsenyhdistykset ja Pohjois-Savon liiton tiedottajan avustuksella myös muita yhteistyötahoja. Lisäksi Savon Sanomissa julkaistiin ilmoitus ja seminaarista kerrottiin Suomen Kotiseutuliiton tapahtumissa. Osallistujia oli yhteensä 31 henkilöä. Saadun palautteen perusteella alustukset olivat hyviä ja keskustelua herättäviä sekä työpajat antoisia.



Talous

Kiitos OLVI-säätiön kotiseututyöhön myöntämän 70 000 euron avustuksen liiton taloudellinen tilanne ja toiminnan edellytykset ovat olleet kunnossa. Erilaisia avustuksia ja tukea kotiseutuyhdistysten liitolta eteenpäin eri kotiseututoimijoille on voitu myöntää aiempaa enemmän. Myös kotiseutukasvatushankkeen toimet toteutettiin OLVI-säätiön avustuksen turvin.

Arviointi kuluneesta toimintakaudesta ja tulevaisuuden näkymiä

Vuosi 2017 oli liitossa erittäin toiminnallinen, ja toimintasuunnitelmassa asetettujen tavoitteiden ja tehtävien toteuttamisessa onnistuttiin hyvin.

- Uuden sääntömuutoksen myötä siirryttiin yhden vuosittaiseen yhdistyskokoukseen.
- Suomi 100 -juhlavuoden tapahtumiin osallistuttiin mm. kuvataidekilpailun ja kotiseutuseminaarin toteutuksella.
- Kotiseutuseminaarin ja kuvataidekilpailun toteutuksessa päästiin jälleen kaivattuun yhteistyöhön Pohjois-Savon liiton kanssa.
- Kotiseutukasvatushankkeessa tuettiin jäsenyhdistyksiä some-maailmaan, koottiin kotiseutukasvatuksesta lisää aineistoa kotisivuille sekä painatettiin Pieni some-opas.
- Lisäksi liiton asiakirjahallintoa uudistettiin ja tiedottamiseen panostettiin uudistamalla kotisivut, jäsentiedote sekä avaamalla omat Facebook-sivut.

Tavoitteiden saavuttamisessa asioihin paneutuvan hallitustyöskentelyn lisäksi merkittävää on ollut työryhmien toiminta, onnistunut projektityöntekijän valinta sekä tehtävänsä huolella hoitaneet sihteeri ja taloudenhoitaja.

Liiton siirryttyä yhteen vuosikokoukseen tulevana vuosina panostetaan tasokkaiden syyssseminaarien järjestämiseen. Jäsenyhdistysten toimintaa sekä laajemmin kotiseututyötä maakunnassa tuetaan OLVI-säätiön liitolle antaman tuen ja velvoitteen mukaisesti. Keinoina ovat niin avustukset kuin erilaiset toiminnalliset menetelmät, samalla kun toivotaan yhdistysten vaikuttavan toiminnan suunnitteluun osallistumalla kokouksiin ja seminaareihin.

Kotiseutukasvatuksen jatkotoimina ja toimintasuunnitelmassa esitettyjen uusien toimintojen toteuttamiseksi vuonna 2018 suunnitellaan osa-aikaisen/määräaikaisen henkilön palkkaamista ja/tai palvelujen ostamista. Toiminnat kohdistuvat mm. liiton omaan tiedottamiseen ja jäsenyhdistysten auttamiseen tieto- ja viestintäteknisissä asioissa, suunniteltuihin uusiin toimintoihin sekä yhteyksien syventämiseen kouluihin sekä kotiseutuidentiteetin vahvistamiseen.